

СТАНОВИЩЕ

от проф. д. н. Атанас Харалампиев Дерменджиев,
относно дисертационен труд на тема:

“Пространствени социално-икономически ефекти от прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) в Република България в периода 2007-2013 г.” на **Веселина Лъчезар Господинова**, докторант към катедра „Регионална и политическа география“ при ГГФ на СУ „Св. Климент Охридски“

Научна област: 4. Природни науки, математика и информатика

Професионално направление: 4.4. Науки за Земята (Икономическа и социална география)

1. Данни за докторанта

Веселина Лъчезар Господинова е зачислена като докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Регионална и политическа география“ съгласно заповед № 20-802/30.05.2017 на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“.

Висшето си образование завършва като бакалавър по икономика, специалност „Международни икономически отношения“ в Икономически университет – Варна през 2000 г. Придобива магистърска степен по „Публична администрация“, специалност „Управление на европейски проекти“ във ВСУ „Черноризец Храбър“ през 2004 г.

Тематиката на дисертационния труд кореспондира с професионалната подготвеност на докторанта, свързана с участие в разработването на национални, регионални и общински стратегически документи, с разработването на проекти, финансирани от ЕС и международни финансови институции, с експертна и консултантска дейност, със сериозен управленски опит в областта на регионалната политика.

Научният интерес на Веселина Господинова провокира последователно и усърдно отношение към разработваната от нея проблематика и е официализиран с положителни оценки по отношение на изискуемите от закона процедурни действия – докторантски минимума и изпити.

Естеството на нейните интереси в сферата на икономическата и социалната география предполага адекватна резултативност на изследванията.

Отчислена е с право на защита със заповед на Ректора на СУ- РД – 20-775/28.05.2020

2. Данни за докторантурата

По процедурата за защитата на дисертационния труд са представени изискуемите документи съгласно ЗРАСРБ и Правилника на СУ „Св. Климент Охридски“: дисертационен труд; автореферат; заповеди, регламентиращи всички етапи по законосъобразността на процедурата; протоколи от съответните заседания; заповед да определяне на състава на научното жури; заповед, регламентираща датата на заключителното заседание на журито.

Считам, че са спазени всички изисквания на ЗРАСРБ относно легитимността на процедурата.

3. Данни за докторантския труд

Общият обем на представения труд е 177 стр. Информационните източници включват 105 заглавия, 11 таблици, 43 фигури, в т.ч. 11 карти.

Авторефератът в обем от 49 стр. отразява същността на труда и е коректна редукция на съдържанието му.

Структурата на дисертационния труд включва увод, 3 глави и заключение.

В обемно отношение съществува баланс, продиктуван както от изискванията за представяне на подобен академичен труд, така и от актуалната научна съдържателност на изискванията към него.

Уводът има качествата на актуализиращо въведение към изследването, в което са обосновани съществени предпоставки за третото измерение на кохезионната политика – териториалното сближаване, необходимостта от преодоляването на макроикономическите дисбаланси в България и социално-икономическите предизвикателства в условията на международна криза. Отразени са обекта и предмета на изследването. Формулирана е основната цел, а именно оценка на социално-икономическите ефекти от прилагането на Европейските структурни и инвестиционни фондове в България в периода 2007-2013 г., идентифициране и анализиране на перспективите за пространствено развитие в страната и ролята на ЕСИФ в програмните периоди 2014-2021 и 2021-2027 г.

Задачите за постигането на целта са редоположени и ранжирани оптимално. Така заявените намерения за достигане на крайни резултати имат съответна академична обосновка.

Подбран е и е приложен значителен набор от подходи и методи с цел реализиране на научните намерения на Веселина Господинова. Наред с общонаучните подходи като системен, дедуктивен, индуктивен, структурен, сравнителен, са използвани по-близки до географските науки: географски системен и структурен анализ, статистически, както и по-специфични, като пространствен анализ на елементите на системата от социално-икономически ефекти

„лично развитие – бизнес среда (държава) – корпоративна структура“. В хода на изследването те изиграват своята роля за достигане до обективни научни заключения.

В първа глава, която по същество е теоретико-методологична база на изследването, докторантът прави опит да изясни същността на основополагащите понятия, свързани с тематиката на дисертационния труд, да обоснове необходимостта от адекватна информационна база и прилагане на научно-изследователски подходи на изследването.

Заключителният акцент пада върху концептуалните модели на елементите на системата от социално-икономически ефекти в пространството и в транспортирането на политиките на ЕС за пространственото развитие на България за периода на изследването – 2007-2013 г.

Глава втора е посветена на изработване на методика и модели за оценка на пространствените социално-икономически ефекти от прилагането на ЕСИФ в България, на разкриване на диспаратите в системата на социално-икономическите ефекти в анализирания програмен период и на неоползотварения потенциал за развитие чрез ЕСИФ.

Трета глава акцентира върху пространственото развитие в България и ролята на ЕСИФ в периода 2014-2020 г. Разработена е през призмата на очакваните резултати при системата от социално-икономически фактори, фокусирани върху три съществени сегмента: лично развитие, корпоративна структура, бизнес среда.

Логичен нейн завършек е транспортирането на кохезионната политика на ЕС в България след 2020 г. Главата е разработена през призмата на необходимата национална приоритетност и състоятелност на съответните органи, ангажирани с проблематиката.

Заклучението отразява основните резултати от извършеното изследване.

Абстрахирайки се от прекаленото присъствие на политико-правен и административен текст за сметка на икономогеографското съдържание в дисертацията, считаме, че основните групи задачи, заявени в увода, са изпълнени. За това спомагат прецизно разработените приложения, които или подкрепят определени тези в дисертационния труд, или съвсем убедително ги заместват. А с това до голяма степен е постигната прокламираната цел.

С настоящия труд е дадена сериозна заявка за по-нататъшна дейност в избраната насока.

4. Научни приноси

Веселина Господинова представя актуален дисертационен труд. Като основни приноси открояваме адаптирането на теоретичен модел, разкриващ връзката и значението на социално-икономическите елементи (лично развитие – бизнес среда/държава – корпоративна структура) на пространственото планиране за целите на регионалното развитие, и предложените мерки за оптимизация на подхода за програмиране на регионалното развитие за периода 2021-

2027 г. Същевременно отбелязваме, че анализът не е принос, а средство/инструмент за постигането му.

5. Публикации и участие в научни форуми

Апробацията на дисертационния труд на Веселина Господинова включва автореферат и две самостоятелни научни публикации в Годишник на СУ, кн. География и сп. „Геополитика“. Те отразяват част от основните научни достижения на докторанта.

6. Заключение

Въз основа на предоставената документация, потвърждаваща по категоричен начин качествата на кандидата, аргументирани с дисертационния труд на тема “Пространствени социално-икономически ефекти от прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) в Република България в периода 2007-2013 г.” предлагам на уважаемото научно жури да гласува положително “**ЗА**” присъждане на образователната и научна степен “доктор” по Научна област: 4. Природни науки, математика и информатика, Професионално направление: 4.4. Науки за Земята (Икономическа и социална география) на **Веселина Лъчезар Господинова**.

Велико Търново
15.08.2021

Проф. д. н. Атанас Дерменджиев